

ILIMAN İKLİM BALIKLARI YETİŞTİRİCİLİĞİ

Editör
Suat DİKEL

© Copyright 2021

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da Bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-625-7275-63-7

Kitap Adı

Ilıman İklim Balıkları Yetiştiriciliği

Editör

Suat DİKEL

ORCID iD: 0000-0002-5728-7052

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

Sayfa Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Kapak Tasarımı

Deniz DİKEL

Redaksiyon

Zeynep SÖMEK

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Vadi Matbaacılık

Bisac Code

TEC049000

DOI

10.37609/akya.559

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖN SÖZ

Günümüzde insanlık, bir yandan kaynaklar üzerine iklim değişikliğinin orantısız etkileri ve çevresel bozulma ile mücadele ederken bir yandan da yirmi birinci yüzyılın ortaları itibariyle, 9 milyarı geçmesi beklenen insan nüfusuna gıda ve geçim kaynağı sağlama sorumluluğunun getirdiği inanılmaz bir zorlukla da karşı karşıya kalması kalmıştır. Birleşmiş Milletler'in, Sürdürülebilir Kalkınmaya İlişkin 2030 Gündemi, dünyada hiçkimseyi geride aç bırakmayan, sürdürülebilir tarımsal üretim uygulamasına geçirilerek, bu zorlukların üstesinden gelinebileceğini öne sürmüştür.

Dünya Gıda Örgütünün son bildirgesine göre 2030'lu yıllara gelindiğinde su ürünlerine olan gereksinimin giderek artması ve arz ile talep arasındaki farkın açılarak 50 milyon tonu bulması beklenmektedir. Yapılan öngörülerin ışığı altında hazırlanan planlarla söz konusu açığın karşılanabilmesi ve daha da fazla açılmaması adına yapılacak üretim artışının "Yetiştiricilik" şemsiyesi altında toplanması söz konusu edilmiştir. Bu üretimin ise daha çok omnivor ve herbivor türlerin yetiştiriciliği ile sağlanması öngörülmektedir. Bu durumun doğruluğunu alınan veriler ışığı altında özellikle açığın artması olası bölgelerde hali hazırda yapılanmanın da bu yönde olmasından ve bahsedilen türlerin üretiminin artışından da anlamak olasıdır. Mevcut durumun analizi ve şartların gelecekte alabileceği haller düşünülünce özellikle "Ilıman iklim balıkları"nın üretimlerinin önümüzdeki dönemlerde artarak devam edeceği kanısına ulaşılmıştır.

Yetiştiricilik açısından yatırım maliyetlerinin yüksekliği, üretim sürecinin uzunluğu ve yetiştiricilik teknolojilerinin gereksinimlerinin yüksekliği birçok türün yetiştiriciliğini zor hale getirmekte hatta bu durumun gelecekte ciddi kısıtlamalar yaratması beklenmektedir. Dünya çapında açlık sıkıntısının yanı sıra işsizlik ve iş gücünün kullanılmaması gibi sorunların da göz önünde bulundurulduğunda üçüncü dünya ülkeleri için su ürünleri yetiştiriciliği önemli bir fırsat gibi görülmektedir. Su ürünleri üretimiyle hem kaliteli bir gıda üretimi hem kendi iş gücünü kullanma gibi avantajlar elde edilmekte bunların yanı sıra üretilen ürünlerin ekonomisi yüksek olan gelişmiş ülkelere satılabilir olması alana ayrı bir değer kazandırmaktadır.

Bu hazırlanan kaynağın ana çıkış noktası, gelecek kuşaklara hali hazırda yetiştiriciliği ciddi boyuta gelmiş türlerle bunlara alternatif olabilecek türlerin yetiştiricilikleri hakkında özet ve pratik bilgiler sağlamaktır.

İÇİNDEKİLER

- Bölüm 1** Ilıman İklim Balıkları Yetiştiriciliğinde Teknik Konular 1
Suat DİKEL
- Bölüm 2** Küresel Isınma ve Su Sıcaklığının Ilıman İklim Balıkları Yetiştiriciliğine Etkileri 27
Erhan ERDOĞAN
- Bölüm 3** Yetiştiricilikte Sağlık Yönetimi 51
İbrahim DEMİRKALE
- Bölüm 4** Ilıman İklim Balıkları Yetiştiricilik Teknikleri.....67
İbrahim DEMİRKALE
- Bölüm 5** Ilıman İklim Balıkları Üretim Ekonomisi ve Pazarlaması.....81
Mustafa Selçuk UZMANOĞLU
- Bölüm 6** Tilapia *Tilapia Spp.* Yetiştiriciliği 93
Suat DİKEL
- Bölüm 7** Sazan (*Cyprinus carpio* Linnaeus, 1758) Yetiştiriciliği 113
Mustafa ÖZ
Enes ÜSTÜNER
- Bölüm 8** Hint Sazanı (*Labeo rohita* Hamilton 1822) Yetiştiriciliği 131
Ece EVLİYAOĞLU
- Bölüm 9** Şabut (*Tor grypus* Hamilton, 1843) Yetiştiriciliği 143
Ece EVLİYAOĞLU
- Bölüm 10** Ot Sazanı (*Ctenopharyngodon idella*, Valenciennes 1844) Yetiştiriciliği.....155
Mustafa ÖZ
Enes ÜSTÜNER
- Bölüm 11** Gümüş Sazanı *Hypophthalmichthys molitrix* (Valenciennes, 1844) Yetiştiriciliği 169
İlgin ÖZŞAHİNOĞLU

Bölüm 12	Çizgili Levrek (<i>Morone saxatilis</i>) Yetiştiriciliği	185
	<i>Pınar MUMOĞULLARINDA</i>	
Bölüm 13	Gümüş Levreği (<i>Bidyanus bidyanus</i>) Yetiştiriciliği.....	199
	<i>Hatice Asuman YILMAZ</i>	
Bölüm 14	Asya Levreği (<i>Lates calcarifer</i>) Yetiştiriciliği	217
	<i>Abdullatif ÖLÇÜLÜ</i>	
Bölüm 15	Kanal (Amerikan) Kedi Balığı (<i>Ictalurus punctatus</i> Rafinesque, 1818) Yetiştiriciliği	233
	<i>Serdar KİLERCİOĞLU</i>	
Bölüm 16	Avrupa Kedi Balığı (Yayın Balığı) <i>Silurus glanis</i> (Linnaeus, 1758) Yetiştiriciliği	247
	<i>Serdar KİLERCİOĞLU</i>	
Bölüm 17	Karabalık (<i>Clarias gariepinus</i> ; Burchell, 1822) Yetiştiriciliği.....	263
	<i>Erhan ERDOĞAN</i>	
Bölüm 18	Asya Kedi Balığı (Pangasianadon <i>hypophthalmus</i> (Sauvage, 1878) Yetiştiriciliği	287
	<i>Ilgın ÖZŞAHİNOĞLU</i>	

YAZARLAR

Prof. Dr. Suat DİKEL

Çukurova Üniversitesi Su Ürünleri
Fakültesi

ORCID iD: 0000-0002-5728-7052

Doç. Dr. İbrahim DEMİRKALE

Çukurova Üniversitesi Su Ürünleri
Fakültesi

ORCID iD: 0000-0002-0074-2309

Doç. Dr. Mustafa ÖZ

Aksaray Üni. Vet. Fak., Kli. Ön. Bil. Böl.,
Su Ürünleri ve Hastalıkları AD

ORCID iD: 0000-0001-5264-7103

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Selçuk UZMANOĞLU

Marmara Üniversitesi Teknik Bilimler
Meslek Yüksek Okulu

ORCID iD: 0000-0002-2612-4429

Öğr. Gör. Dr. Serdar KILERCİOĞLU

Çukurova Üniversitesi Su Ürünleri
Fakültesi

ORCID iD: 0000-0001-5288-0781

Arş. Gör. Ece EVLİAOĞLU

Çukurova Üniversitesi Su Ürünleri
Fakültesi

ORCID iD: 0000-0003-3578-7336

Arş. Gör. Enes ÜSTÜNER

Aksaray Üni. Vet. Fak., Kli. Ön. Bil. Böl.,
Su Ürünleri ve Hastalıkları AD

ORCID iD: 0000-0002-3837-5049

Dr. Erhan ERDOĞAN

Munzur Üniversitesi Su Ürünleri
Fakültesi

ORCID iD: 0000-0002-3013-3045

Dr. Pınar MUMOĞULLARINDA

Çukurova Üniversitesi Su Ürünleri
Fakültesi Yetiştiricilik Bölümü

ORCID iD: 0000-0003-1764-0744

Dr. Abdullatif ÖLÇÜLÜ

Munzur Üniversitesi Su Ürünleri
Fakültesi

ORCID iD: 0000-0002-8062-8417

Dr. Ilgın ÖZŞAHİNOĞLU

Çukurova Üniversitesi Adana Meslek
Yüksekokulu

ORCID iD: 0000-0002-3341-4061

Dr. Hatice Asuman YILMAZ

Çukurova Üniversitesi Su Ürünleri
Fakültesi

ORCID iD: 0000-0001-5627-034X